अॅग्रोमेट अॅडवायझरी बुलेटीन

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर

विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६ ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. १३.०४.२०२६

जिल्हा : सांगली

मागील आठवड्यातील हवामान (०७.०४.२०२६ ते १३.०४.२०२६)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (१४.०४.२०२६ ते १८.०४.२०२६)				
०७	०८	०९	१०	११	१२	१३	दिनांक	१४	१५	१६	१७	१८
-	-	-	-	-	-	-	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
-	-	-	-	-	-	-	कमाल तापमान (अं.से.)	४२	४२	४२	४०	४०
-	-	-	-	-	-	-	किमान तापमान (अं.से.)	२४	२४	२५	२५	२५
-	-	-	-	-	-	-	ढग स्थिती (आकाश)	०	०	०	१	२
-	-	-	-	-	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७७	७५	८०	७७	७२
-	-	-	-	-	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२७	२५	२४	२४	२७
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	६	८	७	९	१४
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याची दिशा	प.नै.	वा.	प.नै.	वा.	उ.वा

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सांगली जिल्ह्यामध्ये १४ ते १८ एप्रिल दरम्यान आकाश मुख्यत: स्वच्छ राहण्याची शक्यता आहे. **सांगली जिल्ह्यामध्ये १८ एप्रिल पर्यंत कमाल तापमानामध्ये २ ते ३ अंश सेल्सिअसने वाढ होण्याची शक्यता असून कमाल तापमान ४०.० ते ४२.० अंश सेल्सिअस दरम्यान राहण्याची तसेच किमान तापमान २४.० ते २५.० अंश सेल्सिअस या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.** सकाळची सापेक्ष आद्रता ७५ ते ८०%, दुपारची सापेक्ष आद्रता २४ ते २७% तसेच वाऱ्याचा वेग ताशी ६ ते १४ किमी या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज		विस्तारित श्रेणीच्या अंदाजानुसार मध्य महाराष्ट्रामध्ये दिनांक १२ ते १८ एप्रिल दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची, कमाल तापमान सरासरी दरम्यान राहण्याची तसेच किमान तापमान सरासरी दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
हवामान इशारा		**सांगली जिल्ह्यामध्ये दिनांक १५ व १६ एप्रिल रोजी तुरळक ठिकाणी उष्णतेच्या लाटेचा इशारा देण्यात आलेला आहे.**
सामान्य सल्ला		**शेतकरी बांधवांनी उष्णतेपासून बचावासाठी खालीलप्रमाणे काळजी घ्यावी** ➢ दुपारच्या उष्णतेत (१२ ते ४) शेतातील काम टाळावे ➢ हलके व सैल, कापसाचे कपडे परिधान करावेत ➢ डोक्यावर टोपी / गमछा वापरावा ➢ भरपूर पाणी, ताक किंवा लिंबूपाणी पिणे आवश्यक ➢ थेट उन्हात जास्त वेळ काम करू नये, मध्ये मध्ये विश्रांती घ्यावी ➢ उष्णतेमुळे चक्कर, डोकेदुखी, अशक्तपणा वाटल्यास लगेच सावलीत विश्रांती घ्यावी ➢ काम करताना शरीरावर पाणी शिंपडावे किंवा थंड पाण्याने चेहरा धुवावा ➢ मद्यपान टाळावे (उष्णतेचा परिणाम वाढतो) ➢ उष्ण व दमट हवामानात स्वतःची काळजी घेतल्यास उष्णतेचा ताण टाळता येतो.
संदेश		**सांगली जिल्ह्यामध्ये दिनांक १५ व १६ एप्रिल रोजी तुरळक ठिकाणी उष्णतेच्या लाटेचा इशारा देण्यात आलेला असल्याने शेतकरी बांधवांनी स्वतची व आपल्या पशूधनाची काळजी घ्यावी**
सुर्यफुल	पक्वता	➢ पक्व झालेल्या सुर्यफुल पिकाची त्वरित काढणी करावी व काढणी केलेल्या शेतीमालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
मका	वाढीची	➢ उष्ण हवामानामुळे बाष्पोत्सर्जन वाढून पिकावर पाण्याचा ताण येऊ शकतो. त्यामुळे पिकाला पाण्याचा ताण येऊ देऊ नये ➢ जमिनीत ओलावा टिकवण्यासाठी विशेषतः सकाळी किंवा संध्याकाळी हलके पाणी द्यावे
टोमॅटो	फुलोरा ते फळधारणा	➢ टोमॅटो पिक उष्णतेस संवेदनशील आहे, उष्ण हवामानामुळे फुलगळ होते, परागीभवन कमी होऊन फळधारणा कमी होते, दिवसा पाने कोमेजतात यामुळे उत्पादनात घट होते तसेच फळांमध्ये तडे जाणे व सनस्कॉल्ड दिसून येते हे टाळण्यासाठी खलील उपाययोजना कराव्यात ➢ पिकास हलके पाणी शक्यतो सकाळी किंवा सायंकाळी द्यावे ➢ शक्य असल्यास शेड नेट वापरावे ➢ पानांवरील डाग व कुज रोगांवर लक्ष ठेवून आवश्यक नियंत्रण उपाययोजना कराव्यात
द्राक्ष	विश्रांतीचा कालावधी	फेब्रुवारी–मार्च महिन्यात द्राक्षांची काढणी पूर्ण झाल्यानंतर वेलींचा साठा कमी होतो. खरड छाटणीनंतर नवीन प्रकाशसंश्लेषण करणारी

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६ ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

		पाने तयार होईपर्यंत वेलींच्या वाढीसाठी हा साठाच महत्त्वाचा ठरतो. त्यामुळे खालील सल्ला दिला जातो: *सिंचन व्यवस्थापन* • सध्याची पाने सुकू नयेत यासाठी **फक्त आवश्यकतेनुसार सिंचन** करावे. • प्रकाशसंश्लेषण क्रिया चालू राहण्यासाठी वेलींचा साठा वाढवणे महत्त्वाचे आहे. • आठवड्यातून एकदा प्रति एकर ५०००- ६००० लिटर पाणी द्यावे. • जर फुटव्यांवर नवीन वाढ दिसू लागली, तर पाणी कमी करावे किंवा थांबवावे. • तापमान ४०°C पेक्षा जास्त झाल्यास, दर ५ दिवसांनी १०,०००-२०,००० लिटर/एकर पाणी द्यावे. ○ पाण्याचे नियोजन असे करावे की: नवीन कोंब फुटणार नाहीत असलेली पाने वाळून गळणार नाहीत *खत व्यवस्थापन* ○ खरड छाटणी होईपर्यंत दर १५ ते २० दिवसांनी प्रति एकर: युरिया: १० ते १५किलो, सिंगल सुपर फॉस्फेट: २५ ते ३० किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश: १० ते १५ किलो द्यावे. *सिंचन पद्धत* • द्राक्षबागेला पाणी देण्यासाठी फ्लड सिंचन पद्धत टाळावी, कारण यामुळे पाण्याचा अपव्यय होतो. • सिंचनाचे पाणी फक्त मुळांच्या परिसरात केंद्रित करावे.
ऊस	वाढीची अवस्था	➢ उष्ण हवामानामुळे बाष्पोत्सर्जन वाढते, परिणामी पिकावर ताण येऊन वाढ व उत्पादनावर परिणाम होतो त्यामुळे जमिनीत ओलावा टिकवण्यासाठी हलके व आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे ➢ बाष्पीभवन कमी करण्यासाठी आच्छादन (मल्चिंग) करावे
आले	कंद वाढीची	➢ आले लागवडीसाठी एप्रिल महिन्यात बेणे खरेदी करावे व रासायनिक व जैविक बिजप्रक्रिया करुन बेणे सावलीच्या ठिकाणी साठवावे. मातृकंदापासून बियाण्याचे तुकडे वेगळे. ➢ जैविक बिजप्रक्रियेसाठी अॅझोस्पिरिलियम २५ ग्रॅम तसेच पी.एस.बी. २५ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी वापरावे. ➢ बियाणे निवडताना कंदाचे वजन २५ ते ५५ ग्रॅम, लांबी २.५ ते ५ सें.मी. सुप्तावस्था संपलेले २ ते ३ डोळे फुगलेले आसवे. हेक्टरी २५ क्विंटल बेणे लागते. ➢ लागवडीच्या वेळेपर्यंत या बियाण्याच्या वजनात घट होवून साठवणुकीच्या पध्दतीनुसार त्याचे वजन १५ ते १८ क्विंटल भरते.
आंबा	फळ वाढीची	**वाढलेल्या उष्णतेपासून संरक्षण होण्यासाठी पुढील उपाय करावेत** **सिंचन व्यवस्थापन:** ➢ हलके व वारंवार सिंचन करावे, पाण्याचा ताण येऊ देऊ नये, जमिनीत ओलावा व्यवस्थित समान राखावा **आच्छादन** ➢ पेंढा/सुक्या पानांचे आच्छादन करावे, बाष्पीभवन कमी होऊन मुळांभोवती थंडावा राहतो **हवा खेळती ठेवणे:** ➢ झाडामध्ये हवा खेळती राहील याची काळजी घ्यावी फांद्यांची दाटी/गर्दी टाळावी **उष्णतेपासून संरक्षण:** ➢ शक्य असल्यास शेडनेट वापरावे **महत्वाची सूचना** ➢ दुपारच्या उन्हात (१२ ते ४ वाजेदरम्यान) फवारणी टाळावी, बागेची नियमित पाहणी करून रोगांची सुरुवातीची लक्षणे ओळखावीत
नारळ	वाढीची	➢ उन्हाची तीव्रता वाढण्याची शक्यता असल्याने नवीन लागवड केलेल्या नारळ रोपांना शेडनेटच्या सहाय्याने सावली तयार करावी.
पशुधन	वाढीची	**जनावरांचे वाढणाऱ्या तापमानापासून संरक्षणासाठी पुढील उपाय करावेत...** ➢ म्हशींना घर्मग्रंथी खूप कमी असल्याने व त्यांची त्वचा काळी असल्याने वाढणाऱ्या तापमानाचा गायींपेक्षा म्हशींना त्रास जास्त होतो म्हणून म्हशींना पाण्यात डुंबन्यास सोडावे. ➢ जनावरे सावलीच्या ठिकाणी बांधावीत. शक्य असल्यास दिवसातून ४ ते ५ वेळा त्याच्या अंगावर पाणी फवारावे. ➢ शक्य असल्यास गोठ्यांमध्ये फॅन लावावेत ➢ जनावरांना पुरेशे, शुद्ध व थंड पाणी पिण्यास द्यावे. जनावरांना पुरेसा प्रथिनेयुक्त व हिरवा चारा आणि खनिजमिश्रण द्यावे. ➢ दुपारच्या वेळेस जनावरे चारावयास नेऊ नयेत.
पोल्ट्री पक्षी	वाढीची	**पोल्ट्री पक्ष्यांचे वाढणाऱ्या तापमानापासून संरक्षणासाठी पुढील उपाय करावेत...** **निवारा व्यवस्थापन:** ➢ पोल्ट्रीमध्ये चांगली हवा खेळती ठेवावी ➢ पंखे / फॉगर / पाण्याची फवारणी वापरावी ➢ छतावर पांढरा रंग / गवताचे आच्छादन करावे **पाणी व्यवस्थापन:** ➢ थंड व स्वच्छ पाणी सतत उपलब्ध ठेवावे

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६ **ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com**

		➢ पाण्यात इलेक्ट्रोलाइट्स व व्हिटॅमिन सी द्यावे **खाद्य व्यवस्थापन:** ➢ सकाळी लवकर व संध्याकाळी खाद्य द्यावे ➢ दुपारच्या वेळेत खाद्य देणे टाळावे **लिटर व्यवस्थापन:** ➢ लिटर कोरडी व स्वच्छ ठेवावी, ओलावा साचू देऊ नये **उष्णता कमी करण्यासाठी:** ➢ पक्ष्यांची गर्दी कमी ठेवावी कुक्कुटशाळेजवळ सावलीची व्यवस्था करावी

मेघदूत	दामिनी
ॲप्लिकेशन डाउनलोड करण्यासाठी स्कॅन करावे	ॲप्लिकेशन डाउनलोड करण्यासाठी स्कॅन करावे

स्रोत
१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई

ठिकाण : कोल्हापूर
दि. : १३.०४.२०२६

स्वाक्षरीत
प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, कोल्हापूर तथा
सहयोगी संशोधन संचालक,
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र , कोल्हापूर